

BETRACHTUNG UND SEGEN AM MONTE

KAISER KARL –
GEBETSLIGA FÜR DEN
VÖLKERRFIEDEN

Aussetzung des Allerheiligsten

Erster Text (Ein Kaiser stirbt) Erzherzog Georg

Über ausdrücklichen Wunsch des Papstes Benedikt XV. nahm sich der Bischof in besonder herzlicher Weise ihrer an und überließ dem Kaiserpaar den Hausaltar seiner Privatkapelle. Sehr bald war ihnen auch gestattet, das Allerheiligste dauernd unter ihrem Dache zu beherbergen. Nach langer Entbehrung bedeutete dies für den Kaiser einen besonderen Trost und oftmals am Tage sagte er: „Ich will nachsehen, ob das ewige Licht noch brennt.“ Dann wußte man, daß er lange ausbleiben werde.

In allen diesen Tagen schien der Kaiser innerlich nach Klarheit in einer wichtigen Frage und um einen entscheidenden Entschluß zu ringen. Er habe schon längere Zeit das Gefühl, sagte er, Gott wünsche von ihm das Opfer seines Lebens zur Rettung seiner Völker.

Trotz seelischer Qual über das Elend seiner Völker, trotz Sorgen und Heimweh blieb Kaiser Karl in seinem Wesen stets heiter und ausgeglichen. „Es geht uns unverdient gut“, beteuerte er immer wieder.

Ab 9. März unternahm Kaiser Karl einen Spaziergang.

Unten in der Stadt war es sehr heiß, und auf dem Heimweg durch die kühle Nebelregion scheint sich der Kaiser erkältet zu haben.

Kaum war er zurückgekehrt, als ihn ein Schüttelfrost befiel. Hustenanfälle und quälende Atemnot stellten sich ein und zwangen zur Bettruhe.

Der 27. März brachte eine Verschlechterung im Befinden des Kaisers.

Als der Zustand des Kranken sich gegen Abend neuerlich verschlechterte, riet Pater Zsambóki, der Kaiser möge die heilige Ölung empfangen. Als ihm die Kaiserin davon sprach, zeigte sich Kaiser Karl sofort einverstanden und erbat die Spendung des Sakramentes noch für denselben Abend.

Dann verlangte er zu beichten.

Nachher sagte er laut und feierlich: „Ich verzeihe allen meinen Feinden, allen, die mich beleidigt haben und allen, die gegen mich arbeiten.“

Per desiderio del Papa Benedetto XV, il Vescovo si occupò di loro con grande amore e con ogni impegno, e dispose che servisse alle Loro Maestà l'altare della cappella che teneva in casa sua. Assai presto fu loro concesso d'ospitare conciamente, giorno e notte, sotto il proprio tetto, il Santissimo Sacramento. Dopo una lunga privazione, ciò significava, per l'Imperatore, una specialissima consolazione. Spesse volte, durante il giorno, egli diceva: „Voglio vedere se arde ancora la lampadina“. Si vide che con queste parole voleva dire che andava a fare una Visita, e non breve, a Gesù, e lo si lasciava solo nella cappella col Re dei re.

In questi giorni l'Imperatore pareva che stesse lottando per la soluzione definitiva d'un'importante questione. Già da lungo tempo egli aveva una certa persuasione che Dio voleva da lui il sacrificio della vita per la salvezza dei suoi popoli.

Benché l'animo suo fosse tormentato al considerare la miseria dei suoi popoli, benché fosse oppresso da tante sollecitudini, da tante nostalgie, restava sempre, in tutto il suo contegno, sereno e tranquillo. E sempre ripeteva: „A noi la va benc più di guel lo che meritiamo“.

Il 9 marzo, l'Imperatore, insieme col Principe ereditario e con l'Arciduchessa Adelaide, fece una passeggiata.

Giù nella città faceva molto caldo; e pare che, nel ritorno, l'Imperatore si sia raffreddato alquanto, passando per quella regione nebbiosa e più fredda.

Appena tornato cominciò a sentirsi male, colpi di tosse, mancanza di respiro. Si vide costretto a mettersi a letto.

Il 27 marzo ci fu un peggioramento.

Verso sera lo stato dell'ammalato peggiorò nuovamente. Mons. Zsambóki consigliò di dare all'imperatore l'Estrema Unzione. Appena l'Imperatrice gliene parlò, Carlo se ne mostrò subito contento, e pregò gli fosse amministrata quella sera stessa.

Poi chiese di confessarsi.

E disse forte e solennemente: „Io perdono a tutti i miei nemici, a tutti coloro che mi hanno offeso e a tutti quelli che lavorano contro di me“.

Sendo desejo expresso de Sua Santidade o Papa Bento XV, o bispo do Funchal tratou suas Magestades com muita benevolência e pôs à sua disposição o Altar da sua Capela particular. Algum tempo depois receberam também licença para conservar o Santíssimo sob o seu tecto. Depois de tantas privações, isto foi motivo de grande consolo para o Imperador e frequentemente ele disse durante o dia: „Quero verificar se a luz perpétua está acesa“. Sabia-se que ele ficava muito tempo, a sós, aos pés do Rei dos reis.

Durante todos esses dias parecia que o Imperador travava uma luta importante. Disse que já há algum tempo o perseguia a ideia de que Deus desejaría dele o sacrificio da sua vida, pela salvação dos seus povos.

Apesar das tormentos morais, referentes aos seus povos, apesar das saudades e cuidados, o Imperador Carlos permaneceu calmo e soridente. Sempre de novo dizia „Passamos imerecidamente bem.“

No dia 9 de Março, o Imperador deu um pequeno passeio.

A cidade estava muito quente e ao regressar para a zona mais fresca parece que o Imperador se constipou.

Mal tinha voltado a casa foi acometido por calafrios. Acessos de tosse e falta de ar obrigaram-no a ficar acamado.

No dia 27 de Março piorou o estado do Imperador.

Ao piorar novamente a tardinha, o Reverendo Padre Zsambóki aconselhou a administração da Extrema Unção. Quando a Imperatriz falou ao esposo a esse respeito, ele concordou imediatamente pedindo o Sacramento ainda na mesma tarde.

Em tom solene: „Perdão todos os meus inimigos, todos os que me ofenderam e todos os que trabalham contra mim!“

At the express wish of Pope Benedict XV, the bishop was particularly kind in attending to them and let the royal couple use the altar of his private chapel. Before very long they were also permitted to keep the Most Blessed Sacrament permanently under their own roof. After having been through a long period of deprivation, this was a particular source of comfort to the Emperor, who would often say during the day "I wish to go and see whether the eternal light is still burning." Then people knew that he would be gone for a long time and they left him alone in the chapel in front of the King of Kings.

Throughout all these days the Emperor seemed to be engaged in an inner struggle for clarity regarding an important matter, and battled to arrive at a momentous decision. He said that for quite some time now he had been having the feeling that God wanted him to sacrifice his life for the salvation of his peoples.

Despite the anguish he felt at the misery and distress of his peoples and despite his troubles and homesickness, Emperor Karl always remained cheerful and poised. "We are all doing undeservedly well," he constantly insisted.

On the 9th of March Emperor Karl went on a walk.

It was very hot down below in the town, and the Emperor must have caught a cold on his way back home through the fog-bound countryside.

But immediately upon his return he was overcome with a fit of shivers accompanied by painful coughing and extreme difficulties in breathing. He was forced to go to bed.

The 27th of March brought a further worsening of the Emperor's state of health.

As the condition of the patient continued to deteriorate once more towards evening, Father Zsambóki advised that the Emperor should receive the sacrament of Extreme Unction. Emperor Karl immediately gave his consent to this advice, after being told by the Empress, and requested that the sacrament be administered that very evening.

He then asked to make his confession.

Afterwards he said in a loud and solemn voice: "I forgive all of my enemies, all who have offended me and all who are working against me."

Modlitební liga císaře Karla za mír mezi národy

Výstav Nejsvětější svátosti

Císař umírá (první část)

Na výslovné přání papeže Benedikta XV. se jich biskup ujal zvláště srdečně a přenechal císařskému páru domácí oltář své soukromé kaple. Brzo jim také dovolil, aby uchovávali Nejsvětější svátost trvale pod svou střechou. Pro císaře to po dlouhém odříkání znamenalo zvláštní útěchu a několikrát za den říkal „chci se podívat, jestli ještě svítí věčné světlo“. Poté si všichni uvědomili, že už dlouho nezůstane na světě. Po všechny tyto dny se zdálo, že se císař usilovně snaží získat vnitřní jistotu v důležité otázce a dospět k definitivnímu rozhodnutí. Řekl, že už dlouho cítí, že Bůh od něj žádá oběť jeho života pro záchrannu jeho národů. Přes to, jak se v duchu trápil, přes velké starosti a stesk po domově, zůstával císař Karel v souladu se svým charakterem vždy klidné a dobré myсли. Stále ostatní ujišťoval: „Vede se nám až nezaslouženě dobře“. 9. března podnikl císař vycházku. Dole ve městě bylo velmi horko, a zdálo se, že na zpáteční cestě chladnější krajinou plnou mlhy se nachladil. Sotva se vrátil domů, schvátila ho zimnice. Dostavily se záchvaty kaše a mučivý zápas o dech, a přinutily ho, aby ulehl na lůžko.

27. března došlo u císaře ke zhoršení zdravotního stavu. Poté, co se stav nemocného k večeru ještě zhoršil, páter Zsambóki mu poradil, aby přijal poslední pomazání. Císař s tím byl ihned srozuměn a požádal, aby mu byla nejsvětější svátost udělena ještě týž večer. Nato poprosil, aby se mohl vyzpovídat. Poté řekl nahlas a slavnostně: „Odpouštím všem svým nepřátelům, všem, kteří mne urazili, a všem, kteří pracovali proti mně.“

LITANEI ZUM SELIGEN KARL VON ÖSTERREICH

Herr, erbarme Dich unser.
Christus, erbarme Dich unser.
Herr, erbarme Dich unser.

Christus, höre uns.
Christus, erhöre uns.

Gott, Vater im Himmel.
Gott Sohn, Erlöser der Welt.
Gott, Heiliger Geist.
Heilige Dreifaltigkeit, ein einiger Gott.

Heilige Maria.
Heiliger Josef

Seliger Karl, Gottes Geist gehorsam
Seliger Karl, den Willen Gottes suchend
Seliger Karl, christlicher Staatsmann

Seliger Karl, Beispiel geistlichen Lebens
Seliger Karl, geführt vom Wort Gottes
Seliger Karl, Hörer und Befolger des Wortes Gottes
Seliger Karl, Diener deiner Völker
Seliger Karl, Beispiel für alle, die politische Verantwortung tragen
Seliger Karl, mutiger Apostel des Evangeliums

Seliger Karl, im Einsatz für Gerechtigkeit und Frieden
Seliger Karl, Diener Gottes und der Menschen
Seliger Karl, Hirt deiner Völker.

Seliger Karl, Beispiel eines Familienvaters
Seliger Karl, frommer Ehemann und Vater
Seliger Karl, im Dienste der Hauskirche

Seliger Karl, Kämpfer gegen die bösen Geister
Seliger Karl, getreu in Ungerechtigkeit und Verleumdung

Seliger Karl, beständig und fest in allen Prüfungen

Seliger Karl, geduldig und heiter in allen Schwierigkeiten

Seliger Karl, vereint mit dem Leiden Christi

Seliger Karl, Beispiel des Glaubens im Leid

Lamm Gottes, Du nimmst hinweg die Sünde der Welt

Verschone uns, o Herr!

Lamm Gottes, Du nimmst hinweg die Sünde der Welt

Erhöre uns, o Herr!

Lamm Gottes, Du nimmst hinweg die Sünde der Welt

Erbarme Dich unser, o Herr!

Allmächtiger Gott. Nimm unsere Gebete und unsere Opfer gnädig an, um alle Ungerechtigkeit zu überwinden. Hilf uns, dem Beispiel des seligen Karl von Österreich zu folgen, der trotz aller Leiden und allen Unrechts, den Verleumdungen und des Exils Dir treu blieb und immer Deinen Willen zu erfüllen trachtete. Darum bitten wir durch unseren Herrn Jesus Christus, der in der Einheit des Heiligen Geister mit Dir lebt und herrscht, Gott von Ewigkeit zu Ewigkeit. Amen

LITANIE DEL BEATO CARLO

Signore, pietà. Signore, pietà

Cristo, pietà. Cristo, pietà

Signore, pietà. Signore, pietà

Cristo, ascoltaci. Cristo, ascoltaci.

Cristo, esaudiscici. Cristo, esaudiscici.

Padre del cielo, che sei Dio, abbi pietà di noi

Figlio Redentore del mondo, che sei Dio, abbi pietà di noi

Spirito Santo, che sei Dio, abbi pietà di noi

Santa Trinità, unico Dio, abbi pietà di noi

Santa Maria, Madre di Dio, prega per noi
Santo Giuseppe, rega per noi

Beato Carlo, docile allo Spirito, prega per noi
Beato Carlo, cercatore della volontà di Dio in tutto, prega per noi
Beato Carlo, uomo di Stato e cristiano, prega per noi

Beato Carlo, esempio di profonda vita spirituale, prega per noi
Beato Carlo, guidato dalla Parola di Dio, prega per noi
Beato Carlo, che ascolti la Parola di Dio e la metti in pratica, prega per noi

Beato Carlo, servitore dei tuoi popoli, prega per noi
Beato Carlo, esempio per chi ha responsabilità politica, prega per noi
Beato Carlo, generoso e coraggioso apostolo del Vangelo, prega per noi

Beato Carlo, promotore di giustizia e di pace, prega per noi
Beato Carlo, servitore di Dio e dei fratelli, prega per noi
Beato Carlo, pastore del tuo popolo, prega per noi

Beato Carlo, esempio di vita familiare, prega per noi
Beato Carlo, marito e padre devoto, prega per noi
Beato Carlo, costruttore della Chiesa domestica, prega per noi

Beato Carlo, condottiero contro gli spiriti del male, prega per noi
Beato Carlo, fedele nelle ingiustizie e nelle diffamazioni, prega per noi
Beato Carlo, resistente e saldo in tutte le prove, prega per noi

Beato Carlo, sereno e paziente in ogni difficoltà, prega per noi
Beato Carlo, unito al sacrificio di Cristo, prega per noi
Beato Carlo, modello di fede nelle sofferenze, prega per noi

Beato Carlo, infiammato d'amore per l'Eucaristia, prega per noi
Beato Carlo, devoto del Sacro Cuore di Gesù, prega per noi
Beato Carlo, amante del Rosario, prega per noi

Agnello di Dio che togli i peccati del mondo, perdonaci, o Signore.
Agnello di Dio che togli i peccati del mondo, ascoltaci, o Signore.
Agnello di Dio che togli i peccati del mondo, abbi pietà di noi.

Preghiamo.
O Dio Onnipotente. Accogli le nostre preghiere ed i nostri sacrifici per estin-

guere l'ingiustizia. Aiutaci a seguire l'esempio del Tuo servo, il beato Carlo d'Austria, il quale nonostante abbia sofferto per le ingiustizie, le diffamazioni e l'esilio, è rimasto fedele ed ha cercato sempre di compiere la Tua Volontà. Per il nostro Signore Gesù Cristo, tuo Figlio, che è Dio, e vive e regna con te, nell'unità dello Spirito Santo, per tutti i secoli dei secoli.

Amen.

LADAINHA DO BEATO CARLOS

Senhor, tende piedade de nós
Cristo, tende piedade de nós
Senhor, tende piedade de nós

Cristo, ouvi-nos
Cristo, atendei-nos

Deus Pai que estais no céu, tende piedade de nós
Deus Filho, Redentor do mundo, tende piedade de nós
Deus Espírito Santo, tende piedade de nós
Santíssima Trindade, um só Deus, tende piedade de nós

Santa Maria, rogai por nós
São José, rogai por nós

Beato Carlos, obediente ao Espírito de Deus, rogai por nós
Beato Carlos, que procuraste a vontade de Deus em todas as coisas,
Beato Carlos, homem de estado e cristão,
Beato Carlos, exemplo de profunda vida espiritual,
Beato Carlos, guiado pela Palavra de Deus,
Beato Carlos, que escutaste a Palavra de Deus e a puseste em prática,
Beato Carlos, servo dos vossos povos,
Beato Carlos, exemplo para quem tem responsabilidade política,
Beato Carlos, generoso e corajoso apóstolo do Evangelho,
Beato Carlos, promotor da justiça e da paz,
Beato Carlos, servo de Deus e dos irmãos,

Beato Carlos, pastor do vosso povo,
Beato Carlos, exemplo de vida em família,
Beato Carlos, esposo e pai devoto,
Beato Carlos, ao serviço da Igreja doméstica,
Beato Carlos, lutador contra o espírito do mal,
Beato Carlos, fiel no meio das injustiças e difamações,
Beato Carlos, paciente e sereno em todas as dificuldades,
Beato Carlos, unido à paixão de Cristo,
Beato Carlos, exemplo de fé no sofrimento,
Beato Carlos, cheio de amor pela Santíssima Eucaristia,
Beato Carlos, devoto do Sagrado Coração de Jesus,
Beato Carlos, orante do terço,
Cordeiro de Deus que tira os pecados do mundo, perdoai-nos Senhor
Cordeiro de Deus que tira os pecados do mundo, ouvi-nos Senhor
Cordeiro de Deus que tira os pecados do mundo, tende compaixão de nós,
Senhor

Deus omnipotente, acolhei as nossas orações e os nossos sacrifícios para vencer toda a injustiça. Ajudai-nos a seguir o exemplo do vosso servo o beato Carlos de Áustria que vos foi fiel, apesar de todo o sofrimento e de toda a injustiça, da calúnia e do exílio, e sempre procurou cumprir a vossa vontade. Isto vos pedimos por Nosso Senhor Jesus Cristo na unidade do Espírito Santo.

Litanie k blahoslavenému Karlu Rakouskému

Pane, smiluj se nad námi.
Kriste, smiluj se nad námi.
Pane, smiluj se nad námi.

Kriste, uslyš nás.
Kriste, vyslyš nás.

Bože, nebeský otče   smiluj se nad námi

Bože synu, vykupiteli světa
Bože duchu svatý
Bože v Trojici jediný

Svatá Marie, matko Boží   oroduj za nás
Svatý Josefe

Blahoslavený Karle, poslušný Božího ducha
Blahoslavený Karle, hledající Božího ducha
Blahoslavený Karle, křesťanský vládce

Blahoslavený Karle, příklade duchovního života
Blahoslavený Karle, vedený slovem Božím
Blahoslavený Karle, slyšící a následující slovo Boží
Blahoslavený Karle, služebníku Tvých národů
Blahoslavený Karle, příklade pro všechny, kdo nesou politickou odpovědnost
Blahoslavený Karle, odvážný apoštole Evangelia

Blahoslavený Karle, bojující za věc spravedlnosti a míru
Blahoslavený Karle, služebníku Boží a služebníku lidí
Blahoslavený Karle, pastýři svých národů

Blahoslavený Karle, příkladný otče rodiny
Blahoslavený Karle, zbožný manželi a otče
Blahoslavený Karle, ve službě domácí církve

Blahoslavený Karle, bojovníku se zlými duchy
Blahoslavený Karle, věrný i uprostřed nespravedlnosti a pomluv
Blahoslavený Karle, stálý a pevný ve všech zkouškách

Blahoslavený Karle, trpělivý a radostný ve všech protivenstvích
Blahoslavený Karle, sjednocený v utrpení s Kristem
Blahoslavený Karle, příklade víry v utrpení

Beránku Boží, který snímáš hříchy světa,
Ušetři nás, o Pane!

Beránku Boží, který snímáš hříchy světa
Vyslyš nás, o Pane!
Beránku Boží, který snímáš hříchy světa
Smiluj se nad námi, o Pane!

Všemohoucí Bože, přijmi milostivě naše modlitby a naše oběti, abychom překonali všechna bezpráví. Pomoz nám, abychom následovali příkladu blahoslaveného Karla Rakouského, který Ti navzdory všemu utrpení a všemu utrpěnému bezpráví, pomluvám a vyhnanství, zůstal věrný a snažil se vždy plnit Tvou vůli.

O to prosíme skrze našeho pána Ježíše Krista, který spolu se svatým duchem žije a kraluje na věky věků. Amen.

Zweiter Text (Ein Kaiser stirbt) Pater Paul

Mittwoch, 29. März.

Die Nacht war ruhig gewesen bis 2 Uhr morgens. Um 4 Uhr trat die erste Herzschwäche ein.

Die Kaiserin pflegte die Hand des Kranken zu halten, was seine Angstgefühle während der qualvollen Erstickungsanfälle zu beruhigen schien.

Sie bleibt nun unausgesetzt bei ihm. Nur während er schlummerte, in den frühesten Morgenstunden, begab sie sich in die Kapelle und bat den Priester, ihr die heilige Kommunion zu reichen.

Donnerstag, 30. März.

In der Nacht litt der Kaiser sehr.

Freitag, 31. März.

Während seiner Todeskrankheit zeigten sich die Selbstbeherrschung, die innere Zähigkeit und die scheinbar unerschöpfliche seelische Kraft des Kaisers so deutlich wie noch nie. Die Ärzte behaupteten, noch keinen Fall von solcher Willensstärke erlebt zu habe.

Das einzige Mittel, um das Atmen des Kranken zu erleichtern, war Sauerstoff. Er mußte in Beuteln aus Funchal geholt werden, aber es gab deren nur wenige und jeder Ballon reichte nur für sieben Minuten.

Er sagte: „Aufbegehren? Murren? Wenn man den Willen Gottes kennt, ist alles gut.“ Und: „Ich will dir jetzt ganz klar sagen, wie es mit mir ist: Mein Bestreben ist immer, in allen Dingen den Willen Gottes möglichst klar zu erkennen und zu befolgen, und zwar auf das Vollkommenste.“

Als sich sein Zustand nach 9 Uhr sichtlich verschlechterte ging Erherzogin Maria Theresia zu Pater Zsambóki mit der Bitte, die heilige Kommunion zu spenden. Kaum hatte der Kaiser erfahren, dass das Allerheiligste anwesend sei, als er mit Sehnsucht danach verlangte und das Sakrament mit großer Freude empfing.

Ein Sonnenstrahl brach durch den Nebel, als die Agonie einsetzte.

Das Fieber war wieder auf 39.7 Grad gestiegen. Der Sterbende schien zu fühlen, wie schwer sein Kopf auf der Schulter der Kaiserin lastete und fragte: „Soll ich weg?“ – „Nein“ – Nach kurzer Pause wieder: „Bist zu müde?“

Du solltest spazierengehn: Wann gehst du?“ – „Sobald du wieder gesund bist.“ Er nickte und lächelte.

Es war 10 Uhr geworden. Plötzlich sagte der Kaiser – wieder ganz deutlich und mit starkem Ausdruck –: „Ich muss soviel leiden, damit meine Völker wieder zusammenfinden.“

Mercoledì, 29 marzo.

La nette fu tranquilla, fino alle due del mattino. Alle quattro subentrò per la prima volta un indebolimento del cuore.

Ora ella restò presso di lui, senza più allontanarsi. Solo nelle prime ore del mattino, mentre egli sonnecchiava, si portò alla capella e pregò il Sacerdote di darle la Santa Comunione.

Giovedì, 30 marzo.

La notte, l’Imperatore ebbe molto a partire.

Venerdì, 31 marzo.

Durante la sua ultima infermità, il dominio di se stesso, l’intensa tenacia, la forza d’animo inesauribile di Carlo si dimostrarono così chiaramente come mal in altri tempi. I medici affermavano che non avevano mai veduto una tal forza d’animo.

L’unico mezzo per facilitargli alquanto il respiro era l’ossigeno. Doveva essere portato da Funchal entro sacchetti. Ma se ne trovava pochissimo, e ogni contenitore bastava solo per sette minuti.

E chiese: „Stancarsi? Lamentarsi? Ma, quando si conosce la volontà di Dio, tutto è buono“.

E, qualche momento appresso: „Ora voglio dirti in modo del tutto chiaro come la penso: io tendo sempre e unicamente a questo, a conoscere, sempre e in tutte le cose, più che sia possibile, chiaramente, – e sequire la volontà di Dio, – e precisamente nel modo più perfetto“.

S’era fatto sera (31 marzo). L’imperatrice aveva cominciato a recitare tutte le solite preghiere dell’Imperatore invece di lui, perché egli non dovesse affaticarsi troppo.

Dopo le nove il suo stato peggiorò visibilmente; l’Arciduchessa Maria Teresa andò da Mons. Zsambóki con la preghiera di portare a Sua Maestà la Santa Comunione.

Appena l'Imperatore s'accorse ch'era presente il Santissimo, espresse l'ardente desiderio che ne aveva, e, con grande giubilo, ricevette la Santa Comunione. Entrò attraverso le nubi e subito passò un raggio di sole, quando cominciò l'agonia.

La febbre era nuovamente salita a 39,7. Pareva che il morente sentisse quanto grave doveva riuscire all'Imperatrice il pese della sua tesra, e chiese: „Devo io ritirarmi?“ - „No“ - E, dopo una certa pausa, nuovamente: „Sei stanca? Tu dovesti andare a passeggi. Quando andrai?“.

„Appena tu sarai guarito“.

Carlo chinò il capo e sorrise.

Si era giunti alle dieci. Improvvisamente l'Imperatore disse, e sempre del tutto chiaro e accentuando le parole: „Io devo tante partire affinché i miei popoli abbiano nouvaente a travorsi uniti“.

Quarta-feira, dia 29 de Manço.

A noite esteve clama até às 2 horas da madrugada. Às 4 deu-se a primeira crise do coração.

A Imperatriz costumava segurar-lhe a mão o que parecia dar um alívio nas crises de faltar de ar do doente.

Ela ficou ininterruptamente com ele. Só quando ele adormeceu, de madrugada, foi à capela e pediu ao sacerdote que lhe desse a Sagrada Comunhão.

Quinta-feira, dia 30 de Março.

Durante a noite, o Imperador sofrendo muito.

Sexta-feira, dia 31 de Manço.

Durante a sua doença fatal, manifestou, como nunca, dominio sobre si mesmo, a tenacidade de alma e a inesgotável energia de alma em todos os momentos. Os médicos declararam nunca ter visto uma força de vontade semelhante.

O elixir necessário, o único meio para tornar supotrável a falta de ar, era o oxigénio. Era preciso ir buscá-lo ao Funchal, em botijas, mas havia poucas e uma das botijas só durou sete minutos.

E disse: „Revoltar? Murmurar? Se reconhecemos a vontade de Deus, está tudo bem.“ – Dali a um momento, acrescentou: „Quero dizer claramente que todo o meu desejo é sempre e em todas as coisas, reconhecer a vontade de

Deus e cumpri-la, e isto de um modo mais perfeito.“ – Passada algum tempo repetiu: „Só não murmurar!“

Ficou tarde. A Imperatriz encarregou-se de rezar as orasções em vez do doente para que este não se cansasse demasiado.

Quando o seu estado visivelmente piorou, a Arquiduquesa Maria Teresa foi procurar o Reverendo Padre Zsambóki pedindo-lhe a Santa Comunhão para o Imperador. Assim que se apercebeu que o Santíssimo estava presente, o doente pediu-O e recebeu-O com grande alegria.

Um raio de sol rompeu o nevoeiro quando começou a agonia.

A febre tinha subido novamente para 39,7°. Ele parecia notar como a sua cabeça pesava sobre o ombro da Imperatriz e perguntou:

„– Quer que eu a retire?“

„– Não! Daqui a pouco“

„– Está cansada? Deveria ir passear! Quando é que vai?“

„– Assim que estiver restabelecido.“

Ele acenou satisfeito e sorriu.

Eram 10 horas. De repente, disse o Imperador com energia: „Devo sofrer tanto para que os meus povos se unam de novo.

Wednesday, the 29th of March.

The night had passed untroubled until 2 o'clock in the morning. At 4 o'clock the Emperor suffered his first heart attack.

The Empress held the patient's hand, which seemed to soothe his feelings of fear during his painful attacks of asphyxiation.

She now remained with him until the end without interruption. Only when he dozed a little in the early morning hours would she make her way to the chapel and ask the priest to give her Holy Communion.

Thursday, the 30th of March.

The Emperor had spent a terrible night.

Friday, the 31st of March.

Throughout his fatal illness the Emperor's self-control, inner tenacity and apparently inexhaustible spiritual reserves were clearer than ever before. The doctors said they had never come across a patient with such willpower.

The only means of relieving the patient's breathing difficulties was with oxygen. It had to be brought up from Funchal in flasks, but there were only a few of these and each one only lasted for seven minutes.

"Complain? Grumble? If one knows the Will of God, all is well." And then, after a while: "I want to be quite clear in telling you how I feel: All of my efforts are always aimed at recognizing and following the Will of God in all things as clearly as possible, and as perfectly as possible."

The evening had come. The Empress had undertaken to say all of the Emperor's prayers on his behalf so as not to tire him out.

When his condition began to visibly deteriorate after 9 o'clock, Archduchess Maria Theresia went to Father Zsambóki with the request that he might give Holy Communion to His Majesty. As soon as the Emperor learned that the Most Blessed Sacrament was present, he immediately longed to take it and received the sacrament with great joy.

A ray of sunlight broke through the fog as his death throes began.

His temperature had gone up once again to 103.5 °F. The dying man seemed to feel how heavily his head weighed on the shoulder of the Empress and he asked: "Should I move away?" – "No." – Then after a brief pause once more: "Are you tired? You should go for a walk: when are you going?" – "As soon as you're well again." He nodded and smiled.

It was now 10 o'clock. Suddenly the Emperor spoke up – again quite clearly and very deliberately -: "I have to suffer so much for my peoples to come together again."

Císař umírá (druhá část)

Středa, 29. března. Noc byla klidná až do 2 hodiny ranní. Okolo 4. hodiny se dostavila první srdeční slabost. Císařovna držela nemocného stále za ruku, a zdálo se, že to zklidňuje jeho pocity strachu při bolestivých záchvatech dušnosti. Byla nepřetržitě u něj. Pouze v ranních hodinách, když usnul, se odebrala do kaple a poprosila kněze, aby jí podal svátost.

Pátek, 31. března. Během císařovy smrtelné nemoci se ukázalo jeho sebeovládání, jeho vnitřní houževnatost a jeho zdánlivě nevyčerpatelná dušení síla tak

patrně jako ještě nikdy. Lékaři tvrdili, že ještě nezažili takovou sílu vůle. Jedený prostředek, který mohl nemocnému usnadnit dýchání, byl kyslík. Musel být ve vacích dovážen z Funchalu, ale vaků bylo málo a každá nádoba vydržela jen sedm minut. On pak řekl: "Mám se snad vzpírat a reptat? Pokud známe vůli Boží, je všechno dobré." A dále pak: "Chtěl bych nyní zcela jasně prohlásit, jak to se mnou je: Mou snahou je ve všech věcech rozpoznat co nejlépe vůli Boží a co nejpřesněji ji následovat." Když se jeho stav po 9. hodině zřetelně zhoršil, zašla arcivévodkyně Marie Terezie k páterovi Zsambókimu s prosbou, aby mu udělil svaté přijímání. Sotva se císař dozvěděl o přítomnosti nejsvětější svátosti, toužebně o ni požádal a přijal svátost s velkou radostí.

Když nastala agónie, pronikl mlhou sluneční paprsek.

Horečka opět stoupla na 39,7 stupňů. Zdálo se, že umírající cítil, jak těžce spočívá jeho hlava na ramenou císařovny, a zeptal se jí: "Mám ji dát pryč?" – „Ne“ – a po krátké přestávce opět: "Jsi příliš unavena? Měla by ses projít. Kdy tam půjdeš?" – „Jakmile budeš zase zdrav.“ On přikývl a usmál se. Bylo 10 hodin dopoledne. Císař náhle řekl – opět zcela zřetelně a se silným důrazem : "Musím tolik trpět, aby mé národy k sobě znovu nalezly cestu."

Rosenkranz: Der für uns mit Dornen gekrönt wurde

*Pater noster, qui es in caelis :
sanctificetur nomen tuum :
adveniat regnum tuum :
fiat voluntas tua, sicut in caelo, et in terra.*

*Panem nostrum quotidianum da nobis hodie :
et dimitte nobis debita nostra,
sicut et nos dimittimus debitoribus nostris
et ne nos inducas in temptationem.
Sed libera nos a malo.*

*Ave Maria, gratia plena,
Dominus tecum.
Benedicta tu in mulieribus,
et benedictus fructus ventris tui, Jesus.
Sancta Maria, Mater Dei,
ora pro nobis peccatoribus,
nunc et in hora mortis nostrae.
Amen.*

*Gloria Patri,
Et Filio,
Et Spiritui Sancto,
Sicut erat in principio, et nunc,
Et semper,
Et in saecula saeculorum.
Amen.*

Dritter Text (Ein Kaiser stirbt) Pater Marian

Gleich darauf hörte sie die Stimme des Kaisers: „Lieber Heiland, beschütze unsere Kinder: Otto, Mädi, Robert, Felix, Karl Ludwig... Wie geht es weiter?“ Die Kaiserin half ihm: „Rudolf“ und er fuhr fort: „Rudolf, Lotti und das ganz, ganz Kleine. Bewahre sie an Leib und Seele, laß sie lieber sterben als eine Todsünde begehen. Amen! Dein Wille geschehe. Amen!“ Die letzten Worte sprach er ganz laut, mit besonderem Ernst und Nachdruck, bei jedem Worte den Kopf neigend. Dann lag er zurückgesunken, mit geschlossenen Augen. Etwas später hörte man ihn sagen: „Jesus, Jesus, Jesus, komm!“ Es war zwischen 11 und ½ 12 Uhr.

Die Kaiserin betete ihm Stoßgebete vor, die auf den Tod Bezug hatten. Heroisch, wie so oft in ihrem Leben, nahm sie keinen ausdrücklichen Abschied. Sie wollte seine Seele, die schon ferne schien, nicht wieder in Sorge, Mühsal und Schmerz zurückholen. Das letzte Wort, das Kaiser Karl auf dieser Welt ihr zuflüsterte, war: „Ich liebe dich unendlich!“

Wieder wurde ihm, um seine Atemnot zu erleichtern, Sauerstoff zugeführt. Als der Ballon verbraucht war, betete er laut: „Jesus, Dir leb‘ ich, Jesus, Dir sterb‘ ich, lieber Jesus, komm!“ Dann seufzte er: „Ich will ausruhen, ich bin so müde.“

Etwa eine halbe Stunde vor dem Ende öffnete er die Augen, richtete sie erst auf das Allerheiligste, dann auf Pater Zsambóki und flehte: „Heilige Kommunion!“

Das Antlitz des Sterbenden, das vorerst ernst und müde gewesen war, strahlte in Freude auf, als er das Sakrament empfing. Dieses Strahlen sollte bis zu seinem Tode nicht wieder verlöschen.

Poco appresso, udi la voce dell’Imperatore: „Caro Salvatore, proteggi i nostri figliuoli, Otto, Mädi, Robert, Felix, Karl Ludwig e... come si prosegue?“. L’Imperatrice l’aiutò: „Rudolf“. Ed egli proseguì: „Rudolf, Lotti e il piccolo. Tu custodisci in corpo e anima. Fa che voglioano, moire piuttoste che fare un peccato mortale. Amen! Sie fatta la Tua volontà. Amen!“ Queste ultime parole le pronunciò ad alta voce, con una speciale serietà e accentuazione, chinando il capo ad ogni parola. Poi si lasciò cadere indietro e rimase così, disteso e con gli occhi chiusi.

Un po’ appresso lo si udi dire: „Gesù, Gesù, vieni!“. Era tra le 11 e le 11.30. L’Imperatrice gli suggeriva giaculatorie relative alla morte. Da quell’eroina

quale si dimostrò tante volte nella sua vita, non prese da lui congedo espresamente. Non voleva che la sua anima, già vicina a partire da queste mondo, tornasse a sencire sollecitudini e dolori.

L'ultima parola, che l'Imperatore Carlo le rivolse con tenerissima voce, fu questa: „Io t'amo immensamente“.

Per alleggerirgli il respiro, gli fu di nuovo somministrato del l'ossigeno. Dope averlo preso, disse ad alta voce: „Gesù, per Te vivo, Gesù, per Te muoio. Caro Gesù, vieni!“.

Poi disse sospirando: „Voglio riposare“.

Circa mezz'ora prima della fine, aperse gli occhi, li rivolse prima al Santissimo, poi a Mons. Zsambóki e chiese: „La Santa Comunione!“.

Il volto del morente, che prima era stato serio e stanco, quando ricevette il Sacramento, brillò d'allegria. E questa ilarità non doveva più scomparire dal suo volto, fino alla morte.

Logo de seguida ouviu-se a voz do Imperador: „Bom Jesus, protegei os nossos filhos: Otto ... filhinha ... Roberto ... Félix ... Carlos Ludovico ... quem falta?“

- A Imperatriz ajudou: „Rudolfo“. - E ele continuou: „Charlottte e o bem pequenino! Protegei-os na alma e no corpo. Antes morrerem do que cometere-rem um pecado mortal. Amén. Faça-se a Vossa vontade. Amén.“ – As últimas palavras foram pronunciadas bem alto, com grande seriedade e ênfase, inclinando a cabeça a cada palavra. Então, deitou-se para trás e permaneceu de olhos fechados. Um pouco mais tarde, disse: „Jesus, Jesus, Jesus vinde!“

Eram 11.30 da manhã.

A imperatriz rezou-lhe jaculatórias que se referiam à morte. Heróica, como tantas vezes na vida, não de despediu expressamente. Ela não lhe queria opri-mir a alma que já parecia estar longe, para lhe lembrar dores, cuidados e apreensões. A última palavra que o Imperador lhe sussurrou, foi: Amo-te infinitamente!

Deram-lhe novamente oxigénio para lhe aliviar a grande falta de ar. Quando o botija foi gasta, rezou em voz alta: „Jesus, para Vós vivo, Jesus para Vos morro, bom Jesus vinde!“ – Em seguida suspirou: „Estou muito cansado e quero descansar!“

Meia hora antes da morte, abriu os olhos e dirigiu o olhar para o Santíssimo, depois para o Reverendo Padre Zsambóki e suplicou: „A Santa Comunhão!“

O semblante do moribundo, que antes exprimia tristeza e cansaço, tornou-se radiante de alegria ao receber as Sagradas Espécies. Até ao momento as morte manteve essa expressão de felicidade.

Immediately afterwards she heard the voice of the Emperor: "Dear Lord, protect our children, Otto, M di, Robert, Felix, Karl Ludwig... how does it go on?" The Empress helped him: "Rudolf," and he continued: "Rudolf, Lotti and the tiny little one. Protect them body and soul; let them die rather than commit a mortal sin. Amen! Thy will be done. Amen!" He spoke the last words in a loud voice with particular seriousness and emphasis, and bowing his head with every word. Then he sank back on his bed with his eyes closed. Some time later he was heard to say "Jesus, Jesus, Jesus, come!" The time was between 11 and 11.30 in the morning.

The Empress said aloud to him quick and fervent prayers, which referred to death. Heroically, as so often in her life, she did not bid him an explicit farewell. She did not want to have his soul, which already seemed so far away, to return to a world of worry, hardship and pain. The last thing that Emperor Karl whispered to her on this earth was: "I love you endlessly!"

Again he was given oxygen to relieve his labored breathing. When the oxygen was gone he prayed in a loud voice: "Jesus, I live for you, Jesus, I die for you, dear Jesus, come!" Then he sighed: "I want to rest now, I am so tired."

About half an hour before the end he opened his eyes, looked first at the Most Blessed Sacrament, then at Father Zsambóki, and begged to receive Holy Communion.

The face of the dying man, which just a few moments previously had been serious and tired, became radiant with joy when he received the sacrament. This radiance was to remain with him up to the moment of his death.

Císař umírá (třetí část)

Hned nato uslyšela císařův hlas: „Milý spasiteli, ochraňuje naše děti: Ottu, Mädi, Felixe, Karla Ludvíka... Jak je to dál?“ Císařovna mu pomohla: „Rudolf“ a on pokračoval: „Rudolf, Lotti a to úplně, úplně maličké. Zachovej je na těle i na duši, a dej, ať raději zemřou, než by spáchaly nějaký smrtelný hřich. Amen! Tvá vůle ať se stane. Amen!“ Tato poslední slova vyslovil docela nahlas, se zvláštní vážností a důrazem, a při každém slově ještě pokýval hlavou. Poté klesl zpět a ležel se zavřenýma očima. O něco později bylo slyšet, jak říká: „Ježíši, Ježíši, Ježíši, přijd!“. To bylo mezi 11. a 11:30. hodinou. Císařovna mu předříkávala modlitby, které se vztahovaly ke smrti. Chovala se hrđinsky, jako už tolíkrát ve svém životě, a výslovně se s ním nerozloučila. Nechtěla, aby se jeho duše, která se zdála být už vzdálená, vrátila zpět ke starostem, trampotám a bolesti. Poslední slovo, které ji císař Karel na tomto světě zašeptal, bylo „Nekonečně Tě miluji!“ Pro ulehčení zápasu o dech mu znova podali kyslík. Když byla kyslíková nádoba spotřebována, pomodlil se nahlas: „Ježíši, s Tebou žiji, Ježíši, s Tebou umíram, milý Ježíši, přijd!“ Poté si povzdechl: „Chci si odpočinout, jsem tak unavený.“ Asi po půl hodině otevřel oči upřel je nejdříve na Nejsvětější svátost a poté na pátera Zsambókiho a poprosil: „Poslední pomazání!“ Tvář umírajícího, která byla předtím vážná a unavená, se náhle rozzářila radostí, když poslední pomazání přijímal. Tyto paprsky radosti už neměly až do jeho smrti vyhasnout.

Fürbitten

Die Erste Gabe des Auferstandenen ist der Friede. Schenk uns Diener dieses Friedens, wie den seligen Karl.

Gott des Friedens. Du willst nicht Uneinigkeit. Hilf uns beständig in unserem Bemühungen um den Frieden zu sein.

Wir empfehlen Dir, Herr, auch die Mächtigen dieser Erde. Lass sie Dein Wort hören uns in Deinem Geist verstehen, damit sie Werke des Friedens vollbringen.

Millionen von Flüchtlingen irren durch diese Welt. Steh ihnen bei, dass sie Hilfe finden von uns und Deine Barmherzigkeit erfahren.

Gott, der Du die Menschen liebst, gib dass alle Menschen zu einer Familie werden - in Eintracht und Frieden.

Herr, Du hast den Politikern im seligen Kaiser Karl ein Vorbild und einen Patron gegeben, hilf ihnen, dass sie ihn nachahmen und sich für eine immer gerechtere und menschlichere Gesellschaft einsetzen.

Der selige Karl war ein beispielhafter Ehemann und Vater. Hilf den Familien, damit sie die Nöte unsre Zeit überwinden und in Treue, Hingabe und Opferbereitschaft die Basis für die Fülle der beständigen Freude erkennen.

Preghere dei fedeli

Il primo dono del Risorto è la pace affinché ogni credente, come il Beato Carlo, metta la pace con Dio, se stesso, il prossimo come obiettivo fondamentale e premessa necessaria ad ogni passo sulla vie del discepolato.

preghiamo

Dio della pace, non può comprenderti chi semina discordia, non ti può accogliere chi ama la violenza: dona a chi edifica la pace di perseverare nel suo proposito e a chi la ostacola di essere sanato dall'odio che lo tormenta, perché tutti si ritrovino in te, che sei la vera pace.

preghiamo

Ti affidiamo, Signore, i grandi della terra, in particolare chi ora sta programmando piani di morte nel conflitto in Oriente e Occidente, perché, ponendosi in ascolto del tuo Amore e raggiunti dalla luce dello Spirito Santo, sappiano volgere i loro cuori a progetti di pace e fratellanza tra i popoli

preghiamo

Centinaia di migliaia di profughi vivono lontani dalla loro terra e dagli affetti più cari, nella disperazione e nella miseria, ti innalziamo una preghiera per loro, perché, anche in questa situazione così difficile, sappiano alzare lo sguardo verso te e attingere la forza e la speranza per un domani più dignitoso.

preghiamo

Dio, che estendi ad ogni creatura la tua paterna sollecitudine, fa' che tutti gli uomini formino un'unica autentica famiglia unita nella concordia, nella fratellanza e nella pace.

preghiamo

Signore che nel Beato Carlo hai dato alle donne e agli uomini impegnati nella cosa pubblica un insigne esempio, un modello e un patrono fa che lo imitino e lo invochino per il bene di tutti soprattutto dei più fragili e bisognosi per una società sempre più giusta e umana

Preghiamo

Per la famiglia affinché per l'intercessione del Beato Carlo, modello di sposo e padre, superi le attuali difficoltà dovute anche ad una visione materialista e individualista della persona e virtù quali la fedeltà, l'impegno, il sacrificio, siano riconosciute e insegnate come fondamento di una gioia esigente e vera e duratura.

preghiamo

Oração dos fiéis

O primeiro dom do ressuscitado é a paz. Envia-nos servos desta paz, como o Imperador Carlos.

Deus da paz, tu não queres a desunião. Ajuda-nos a sermos persistentes na nossa busca da paz.

Nós te confiamos, Senhor, em particular, os grandes da terra. Faz com que oíçam a tua Palavra e a compreendam segundo o teu Espírito para que construam obras de paz entre os povos.

Milhões de fugitivos erram através deste mundo. Permanece junto deles para que encontrem em nós uma ajuda e experimentem a tua misericórdia.

Ó Deus que amas todas as pessoas permite que elas se tornem uma só família – na unidade e na paz.

Senhor, no Imperador Carlos, tu deste aos políticos um modelo e um patrono, ajuda-os a inspirar-se no seu exemplo e a trabalhar por uma sociedade cada vez mais justa e mais humana.

O Imperador Carlos foi um esposo e um pai exemplar. Ajuda as famílias a superar as dificuldades do nosso tempo de modo a que reconheçam, na fidelidade, no empenho e na disponibilidade para o sacrifício a base para uma alegria exigente e mais verdadeira e duradoura.

Přímluvy

Prvním darem toho, který vstal z mrtvých, je mír. Daruj nám Tvůj tento mír, jako blahoslavenému Karlovi.

Bože míru, Ty nechceš, abychom byli nejednotní. Pomáhej nám stále v našem úsilí o mír.

Poručíme Ti, Pane, i mocné této země. Dej, ať vyslechnou Tvé slovo a porozumějí Tvému duchu, aby vykonávali mírové dílo.

Tímto světem bloudí miliony uprchlíků. Stůj při nich, aby nalezli pomoc a dozvěděli se od nás o Tvém milosrdenství.

Bože, který miluješ lidi, dej, ať se všichni lidé stanou Tvou rodinou ve svornosti a míru.

Pane, Ty jsi dal politikům příklad a patrona v blahoslaveném císaři Karlovi, dopomoz jim, aby ho napodobili a bojovali a stále o lepší a spravedlivější společnost.

Blahoslavený Karel byl příkladným manželem a otcem. Pomoz rodinám, aby překonaly bídu naší doby a ve věrnosti, oddanosti a obětavosti našli zdroj stálé radosti.

Vierter Text (Ein Kaiser stirbt) Graf Karl-Eugen Czernin

Nun geschah das Furchtbare, daß der Sauerstoff ausging, eben als der Kronprinz kam. Noch saß der Kaiser ziemlich aufrecht, aber ohne Atemhilfe sank er bald tief auf die Schulter der Kaiserin.

Pater Zsambóki hielt das Allerheiligste dicht vor die Augen des Sterbenden. „Sehen Sie, hier ist der Heiland.“ Kaiser Karl öffnete die Augen und sah gegen Himmel. Immer wieder betete die Kaiserin ihm vor und da er die Worte nicht mehr zu wiederholen vermochte, hauchte er nur leise: „Ja – ja!“

In ihrem Innern flehte die Kaiserin zu allen Heiligen und Engeln, der Kaiser möge nicht hören, möge aus seinem Frieden nicht wieder zurückgetrieben werden in die Sorgen dieser Welt.

Der Kaiser vernahm nichts mehr von irdischen Dingen. Er versuchte weiter zu beten. Todesschweiß stand auf seiner Stirn, an der er im Sterben noch mehrmals die heilige Ölung empfing. Pater Zsambóki sprach ihm die Sterbegebete ins Ohr. Die Stimme des Kaisers aber war kaum mehr zu hören. Immer rascher schlug sein Herz, immer blasser wurde sein Antlitz, langsamer und röchelnder ging der Atem. Die Kaiserin reichte ihm das Sterbekreuz zum Kuß, aber er besaß nicht mehr die Kraft dazu und sprach nur den Namen „Jesus“ aus.

Etwa zehn Minuten vor dem Tode lehnte er den Kopf erschöpft zurück: „Ich kann nicht mehr.“ „Der liebe Heiland kommt und holt dich“, stärkte ihn die Kaiserin. Da hauchte er zurück: „Jesus, komm!“ und mit verklärtem Antlitz wiederholte er: „Dein Wille geschehe, Jesus, Jesus, komm! Ja – ja! Mein Jesus, wie Du willst – Jesus“ Es klang wie ein Zwiegespräch. Dann wurde der Atem ungleichmäßig. Mit dem letzten, etwas lauteren Atemzuge hauchte er das Wort „Jesus!“

Es war 12 Uhr 23 Minuten.

Das Herz des Kaisers stand still.

Qui accadde, per disgrazia, che l'ossigeno terminasse proprio quando entrava il Principe ereditario. L'Imperatore, non potendo respirare, si abbandonò completamente sulla spalla dell'Imperatrice. Mons. Zsambóki teneva il Sanissimo molto vicino agli occhi del morente. „Vede“, disse, „è qui il Salvatore“. L'Imperatore aperse gli occhi e guardò verso il cielo. L'Imperatrice conti nuava a suggerire preghiere; e, non potendo egli più ripetere le parole, respirando, diceva sotto voce: „Si! – si!“.

L'Imperatrice, nel suo interne, pregava tutti gli Angeli e tutti i Santi che l'Imperatore non avesse a udire, e eche la sua pace non fosse turbata da pensieri di queste mondo.

A tal punto veramente l'Imperatore non pensava più alle cose di questa terra. Si sforzava di seguitare a pregare. La sua fronte era coperta del sudore della morte. Mons. Zsambóki gli recitò ancora le preghiere dei moribondi, accostando la bocca al suo orecchio.

Ma la voce dell'Imperatore appena si poteva udire. Il cuore palpitava ognor più rapido, il volto diventava sempre più pallido; sempre più lento, e con rintigli, il respiro.

L'Imperatrice gli offerse a baciare il Crocifisso dei moribondi; ma egli non aveva più forza per baciare il Crocifisso, solo pronunciò il Nome di Gesù.

Circa dieci minuti prima di morire, essende sfinito, disse: „Non ne posso più.“ . L'Imperatrice lo incoraggiò dicendo: „Viene il caro Salvatore e ti prende“.

Alloro disse sospirando: „Gesù, vieni!“. Con volto illuminato ripeteva: „Sia fatta la Tua volontà – Gesù, Gesù, vieni! Si, si... Gesù!“. Pareva un dialogo tra Gesù e l'Imperatore.

Poi il respiro diventò irregolare.

Con l'ultimo respiro mandò fuori la parola: „Gesù!“.

Erano le 12 e 23 minuti del 1º aprile 1922.

Il cuore dell'Imperatore non batteva più.

Então aconteceu o terrível: acabou-se o oxigénio quando chegou o Príncipe herdeiro. O Imperador ainda se sentou, mas logo, sem ar, caiu sobre os ombros da Imperatriz. O Padre Zsambóki mostrou-lhe o Santíssimo e disse: „Eis o bom Jesus!“

O Imperador abriu os olhos e olhou para o céu. Repetiu num suspiro as palavras que a Imperatriz lhe sugeriu e quando deixou de as poder pronunciar, suspirou baixinho. „Sim, sim!“

– No âmago da alma, a Imperatriz suplicou a Deus que o Imperador não o ouvisse para não perturbar a sua paz e voltar a sofrer angústias. Ela aclamou o Príncipe que chorava alto.

E, de facto, o Imperador não notou mais nada. Procurou continuar a rezar. Um suor frio cobriu-lhe a fronte, a qual o Reverendo Padre Zsambóki mais uma vez ungiu no momento da morte. O sacerdote rezou as orações dos agonizantes, mas a voz do Imperador era um sussurro. O coração bateu cada vez mais acelerado, cada vez mais empalideceu, cada vez mais vagarosa era a re-

spiração e o estretor anunciou a morte. A Imperatriz deu-lhe o Crucifixo para o beijar, mas faltoulhe a força e só suspirou: „Jesus“.

Uns 10 minutos antes do firn deitou a cabeça para o lado e disse: „Não posso mais!“ – A Imperatriz confortou-o, dizendo: „O bom Jesus vem e leva-o“ – e Ele: „Jesus! Vinde!“ – E com os rosto transfigurado repetiu: „Seja feita a Vossa vontade, Jesus! Jesus! Vinde! Já, sim, sim! Meu Jesus como Vós o quereis ... Jesus!“ - Parecia um diálogo entre eles. A respiração tornou-se irregular. Com o último fôlego, mais perceptível, suspirou a palavra: „Jesus!“

Eram 12 horas e 23 minutos.

O coração do Imperador tinha cessado de bater.

At this moment a horrible thing happened; the oxygen ran out just as the Crown Prince entered the room. The Emperor was still sitting almost upright, but without any assistance breathing he soon sank back onto the shoulder of the Empress. Father Zsambóki held the Most Blessed Sacrament before the eyes of the dying man, and said: "Look, here is the Lord." Emperor Karl opened his eyes and looked up to heaven. Again and again the Empress prayed aloud for him, and since he was no longer able to repeat the words, he gasped quietly: "Yes – yes!"

In her heart the Empress begged all the saints and angels that the Emperor might not hear, so that he might not be called back from his state of peace into the cares and worries of this world.

The Emperor no longer heard earthly things. He tried again to pray. Beads of perspiration, of death, rolled down his forehead on which he received the final anointing many times during his hour of death. Father Zsambóki said the prayers for the dying in his ear, but the voice of the Emperor could scarcely be heard anymore. His heart began beating ever more quickly, his face grew ever paler, and his breathing became ever slower and wheezier. The Empress gave him the Cross of the Dying to kiss but he no longer had the energy to do so and only pronounced the name "Jesus."

About ten minutes before his death he leaned his head back in exhaustion, saying: "I can't go on any more." – "Our dear Lord is coming to fetch you," the Empress consoled him. He gasped back: "Jesus, come!" and with a transfigured face he repeated: "Thy will be done, Jesus, Jesus, come! Yes – yes! My Jesus, as Thou willst. Jesus." It sounded like a dialogue. Then his breathing became irregular. With his final, somewhat louder breath he gasped the name: "Jesus!" It was 12:23 in the afternoon.

The heart of the Emperor stood still.

Císař umírá (čtvrtá část)

Právě když vstoupil korunní princ, stala se hrozná věc a kyslík došel. Císař seděl docela vzpřímen, ale bez pomoci při dýchání brzy klesl do císařovnina náruče. Páter Žsambóki držel svátost těsně před očima umírajícího. „Hleďte, tady je Spasitel.“ Císař Karel otevřel oči a vzhlédl k nebi. Císařovna mu stále předříkávala modlitby, a jelikož už nebyl schopen opakovat slova, vždy jen zašeptal: „Ano – ano!“

Císařovna se v srdci modlila ke všem svatým a andělům, aby císař už nic neslyšel, a aby nebyl ze svého klidu znova vohnán do starostí tohoto světa. Císař z pozemských věcí již nic nevnímal. Pokusil se znova pomodlit. Na jeho čele, na nějž přijal během umírání několikrát poslední pomazání, vyvstal smrtelný pot. Páter Žsambóki mu šeptal do ucha modlitbu pro umírající. Císařův hlas však již téměř nebylo slyšet. Jeho srdce tlouklo stále rychleji, jeho tvář stále bledší, a jeho dech stále pomalejší a chrcivější. Císařovna mu podala k políbení kříž pro umírající, ale on k tomu již neměl sílu a vyslovil pouze jméno „Ježíš“.

Asi deset minut před smrtí si vyčerpaně opřel hlavu: „Už nemohu dál! Ano – ano! Můj Ježíši, jak chceš ty – Ježíši“. Znělo to jako dialog. Poté se dech stal nerovnoměrným. Posledním, o něco silnějším dechem vyslovil slovo „Ježíš!“

Bylo 12 hodin 23 minut.

Císařovo srdce se zastavilo.

Näher, mein Gott, zu dir

Näher, mein Gott, zu dir, näher zu dir!
Drückt mich auch Kummer hier, drohet man mir,
soll doch trotz Kreuz und Pein dies meine Losung sein:
Näher, mein Gott, zu dir,
näher zu dir!

Ist mir auch ganz verhüllt dein Weg allhier,
wird nur mein Wunsch erfüllt: Näher zu dir!
Schließt dann mein Pilgerlauf, schwing ich mich freudig auf:
Näher, mein Gott, zu dir,
näher zu dir!

Je crois en Toi, mon Dieu, je crois en Toi,
Vivant, mystérieux, si près de moi.
Dans tous les désarrois, Tu garderas ma foi.
Je crois en toi, mon Dieu, je crois en Toi.

J'espère en Toi, mon Dieu, j'espère en Toi,
Ta main, du haut des cieux, prend soin de moi.
Quand sous l'effort je ploie, quand sombre toute joie,
J'espère en Toi, mon Dieu, j'espère en Toi.

N'aimer que Toi, mon Dieu, n'aimer que Toi :
Tes saints, d'un cœur joyeux, ont fait ce choix.
Ils ont tracé pour moi la route vers la croix.
N'aimer que toi, mon Dieu, n'aimer que Toi.

There in my Father's home, safe and at rest,
There in my Savior's love, perfectly blest;
Age after age to be, nearer my God to Thee.
Nearer, my God, to Thee,
Nearer to Thee!

Eucharistischer Segen

Tantum ergo sacramentum

1) Tantum ergo sacramentum
veneremur cernui,
et antiquum documentum
novo cedat ritui.
praestet fides supplementum
sensuum defectui.

2) Genitori genitoque
laus et jubilatio.
Salus, honor, virtus quoque
sit et benedictio!
Procedenti ab utroque
compar sit laudatio!

Amen.

